

ΘΕΩΝΑΣ
ΑΝΥΠΑΡΚΤΟΣ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ
ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ

Ὁ πρό τινος ἀποθανὼν ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χρῦσανθος ὁ ἀπὸ Τραπεζοῦντος, ἐν τῷ κεφαλαίῳ «Πνευματικὴ κίνησις καὶ ζωὴ» τῆς ἐκτενοῦς πραγματείας του «Ἡ Ἐκκλησία Τραπεζοῦντος»¹, ἐκθέτει τὰ περὶ τῶν ἐκεῖθεν ἱστορικῶν καὶ χρονογράφων ἀρχόμενος διὰ τῶν ἑξῆς²:

«Πλὴν τῶν θεολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν σπουδῶν ἡσχολοῦντο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Τραπεζοῦντος καὶ περὶ μελέτας ἱστορικές. Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῶν ἀνακτόρων Τραπεζοῦντος πλὴν ἄλλων συγγραμμάτων ὑπῆρχον κατὰ τὸν Βησσαρίωνα ὑπομνήματά τε τῆς τῶν ὄλων γενέσεως καὶ ὡς τὴν ἀρχὴν ἀνθρῶπος γέγονε, γενόμενός τε ὡς τὰ καθ' αὐτὸν ἐπολίτευσεν»³.

»Τοιοῦτοι ἱστορικοὶ ἦσαν ὁ Θεωνᾶς, οὗτινος μνεία γίνεται ἐν Ἑλληνικῷ χειρογράφῳ τοῦ Βερολίνου, συγγράψας τὴν ἀπὸ τοῦ 1112 μέχρι τοῦ 1291 ἱστορίαν τῆς Τραπεζοῦντος, ἧς τὸ χειρόγραφον ἀπωλέσθη.»

Παραπέμπει δ' εὐθύς εἰς τὴν πηγὴν, ὁπόθεν ἀντλεῖ τὴν εἴδησιν, εἶναι δ' αὕτη γνωστὴ μικρὰ μελέτη τοῦ Λάμπρου ὑπὸ τὸν τίτλον «Θεωνᾶς ἀγνωστος χρονογράφος τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Τραπεζοῦντος»⁴.

Ὡστε λοιπὸν οὐδ' ὁ Χρῦσανθος ἀνεῦρε, συλλέγων ὕλην εἰδικῶς, νεώτερόν τι καὶ βεβαιότερον περὶ τοῦ Θεωνᾶ, τοῦ ὅλως ἄλλοθεν ἀγνώστου χρονογράφου τῆς Τραπεζοῦντος. Παρέμενε δὲ κτῆμα τοῦ μελετητοῦ μοναδικὸν ὅ,τι ὁ Λάμπρος ἀπέικασεν ἐκ τῆς εἰς τὸν Γεώργιον Σχολάριον προσγραφομένης καὶ ἐν τῷ ἑλληνικῷ Cod. Phil. 1456 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βερολίνου περιλαμβανομένης πραγματείας «Εἰς τὸ ἀγλαότιμον γένος τῶν Μελισσηῶν δι' ἐντάλαμτος τοῦ κραταιοτάτου βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, ἐκλογὴ ἐκ διαφόρων ἱστοριῶν» — καὶ οὐδὲν πλέον.

¹ Βλ. Ἀρχεῖον Πόντου, 4 - 5, 1933 - 1936, 185 - 372.

² Ἐνθ' ἀν., 325 - 326.

³ Πλήρη τὴν βραχεῖαν περιγραφὴν τῆς ἐν Τραπεζοῦντι ἀνακτορικῆς βιβλιοθήκης βλ. εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Σ. Π. Λάμπρου ἐκδοθὲν «Βησσαρίωνος Ἐγκώμιον εἰς Τραπεζοῦντα», Νέος Ἑλληνομνήμων, 13, 1916, 189, ὁπόθεν ὁ Χρῦσανθος παραλαμβάνει.

⁴ Βλ. Νέος Ἑλληνομνήμων, 1, 1904, 191 - 202.

Ἄλλ' ἰδοὺ στοιχεῖον ἀπροσδόκητον, ὅπερ ἐλάνθανε μέχρι τοῦδε καὶ ὅπερ, ὄχι μόνον βεβαιότερον δὲν ἀποκαθιστᾷ τὸν Θεωνᾶν, ἀλλ' ἀποξέει τελείως ἀκόμη καὶ τ' ὄνομά του ἐκ τῆς στήλης τῶν ἀγνώστων, κηρῦσον αὐτὸν ἀπλῶς ἀνύπαρκτον, καθ' ὃ δημιούργημα τοῦ διαβοήτου πλαστογράφου Κωνσταντίνου Σιμωνίδου!

Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος ὁ Κεραμεὺς ἐδημοσίευσε τὸ 1905 σχόλιον τῆς ὑπὸ τοῦ Λάμπρου περιγραφῆς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 περὶ γαμηνοῦ κώδικος τῆς ἀγιορειτικῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου¹ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀνύπαρκτος κώδιξ Μαρίας βασιλίσης τοῦ 800-οῦ ἔτους»². Ἐν τῷ σχολίῳ δ' ἐκείνῳ καταδεικνύεται σαφῶς, ὅτι ὁ Λάμπρος, ὡς καὶ ὁ C. R. Gregory³, δὲν ἀντελήφθησαν, ἀπατηθέντες, ὅτι πρόκειται περὶ τινος πλαστοργίας τοῦ Σιμωνίδου καὶ περὶ κώδικος τοῦ ια' αἰῶνος.

Τοῦ Σιμωνίδου, λέγει Παπαδόπουλος ὁ Κεραμεὺς⁴, «ἡ στενὴ πρὸς τὰς ἀθωνικὰς βιβλιοθήκας σχέσις ἐν τῷ πρώτῳ ἡμίσει τοῦ 19-ου αἰῶνος εἶναι πασίγνωστος. Ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ τοῦ Ἁγίου Παύλου ἄλλον τινὰ κώδικα αὐτῆς, τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 1, ἐκόσμησε μὲ πρόσθετον παλαιοφανὲς ὑπόμνημα πλήρες ψευδοῦς ἱστορίας περὶ τῆς παλαιότητος τῆς μονῆς»⁵.

Καὶ συνεχίζει:

«... Εἶχε συνήθειαν ὁ Σιμωνίδης νέον χειρόγραφον νὰ φανεροῖ διὰ πλάσματος ἀρχαῖον... Εἶχεν ὡσαύτως συνήθειαν ἐν παλαιοῖς χειρογραφοῖς διὰ γραφῆς ἐπιτετηθευμένης νὰ γράφῃ καὶ σημειώματα πλασματικὰ καὶ μακρὰ ἴδια φαντασιώδη πονήματα ἐπ' ὀνόματι παλαιῶν συγγραφέων, ἄλλων μὲν γνωστών, ἄλλων δὲ ἀνυπάρχων.»

Εἰς τὸ σημεῖον δὲ τοῦτο παραθέτει τὴν ἐξῆς ἀληθῶς ἀπροσδόκητον ὑποσημείωσιν⁶:

«Ὁ Σιμωνίδης εἶχε συνήθειαν νὰ πλάττῃ καὶ κώδικας ὀλογράφους, χρησιμοποιοῦν πρὸς τοῦτο φύλλα μεμβράνινα ἢ χάρτινα παλαιά, ἅτινα ἀπέσπα ἐκ παλαιῶν κωδίκων ἐχόντων εἰς τὸ τέλος ἢ τὴν ἀρχὴν καὶ φύλλα πολλὰ ἢ ὀλίγα παντελῶς ἄγραφα. Οὕτω λόγου χάριν κατεσκεύασε μικρὸν κώδικα χάρτινον, τὸν νῦν ἐν Βερολίῳ Phil. 1456, ἐν ᾧ κατ' ἀπομίμησιν γραφῆς τοῦ

¹ Βλ. S p. P. L a m b r o s, Catalogue of the Greek manuscripts on Mount Athos, 1, Cambridge 1895, 19.

² Βλ. Byzantinische Zeitschrift, 14, 1905, 260 - 270.

³ Τὰς εἰς αὐτὸν παραπομπὰς βλ. παρὰ Κεραμεῖ, ἐνθ' ἄν., 260.

⁴ Ἐνθ' ἄν., 268.

⁵ Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο πρώτος ὁ Λάμπρος ἀπέικασεν ὑποβολιμαῖον, καθ' ἃ σημειοῖ καὶ ὁ Κεραμεὺς.

⁶ Ἐνθ' ἄν., 268 - 269.

17-ου αἰῶνος ἔγραψε πλαστὸν ἐπ' ὀνόματι Γεωργίου Σχολαρίου πονημάτιον περὶ τοῦ γένους τῶν Μελισσηνῶν, καὶ τοῦτο πιθανῶς πρὸς ἀργυρολογίαν ἔκ τινος τῶν συγχρόνων αὐτῷ πλουσίων Μελισσηνῶν. Ὁ Σιμωνίδης, ὡς βεβαιοῖ ὁ κ. Δημοσθένης Χαβιαρᾶς ἀνωνύμως ἐν τῷ λεξικῷ ἱστορίας καὶ γεωγραφίας τοῦ Βουτυρᾶ (ἐν τῷ ὀνόματι Σιμωνίδης, σελ. 582), ἐξέδωκεν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Σχολαρίου τὸ περὶ Μελισσηνῶν πλάσμα του ἐν Λονδίῳ ἔτει 1862. Ἀυτηρὸν δὲ εἶναι ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τούτου ἐξέδωκεν ἐσχάτως ὁ κ. Λάμπρος (ᾄρα Νέον Ἑλληνομνήμονα, ἐν Ἀθήναις 1904, σ. 186 - 190 καὶ 191 - 202) μεγάλα τοῦ ψευδωνύμου τούτου πονήματος τοῦ Σιμωνίδου τεμνίχια πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι ὑπῆρξε χρονολογία Θεοδώρου Λαφνοπάτου καὶ τις ἀνυπόγρακτος Θεωνᾶς > χρονολογία τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Τραπεζοῦντος. Ἡ ἐνοχὴ τοῦ Σιμωνίδου ἐν τῇ πλάσει τοῦ ψευδοῦς τούτου πονήματος τοῦ Σχολαρίου εἶναι φανερά πως καὶ ἐξ ὧσιν αὐτὸς ὁ Σιμωνίδης μετὰ τινος ψευδολογίας ἀναφέρει ἐν τῷ βιβλίῳ του: Νικολάου Μεθώνης λόγος πρὸς τοὺς Λατίνους. Ἐν Λονδίῳ 1858, σ. 47 - 48.» — !!!

Τὴν περὶ Θεωνᾶ μελέτην, ὡς ἐσημείωσα προηγουμένως, σημειοῖ δ' ἐνταῦθα καὶ ὁ Κεραμεύς, ἐδημοσίευσεν ὁ Λάμπρος τὸ 1904. Μνεῖαν ὅμως τῶν ἐν ἔτει 1905 διατυπωθέντων ὑπὸ τοῦ Κεραμέως δὲν ἔκαμε ποτέ, καίτοι πολλάκις ἔγραψεν ἕκτοτε περὶ Σιμωνίδου, παρῆχτο δ' οὕτως εἰς αὐτὸν ἀφορμῇ.

Καὶ δὴ, πρῶτον, τὸ 1907, κρίνων τὸ περιεργον βιβλίον «Ἑλληνικὸς αὐτοκρατορικὸς στόλος» τοῦ Κ. Α. Σαράφη Πιτζιπιού¹, τὸ βασιθὲν ἐπὶ τῆς ψευδοῦς τοῦ Σιμωνίδου «Βυζαντίδος», ἀφ' ἑνὸς παραπέμπει τὸν ἀναγνώστην εἰς ὅσα περὶ τοῦ ἀνδρὸς ἔγραψαν οἱ Στέφανος Κουμανούδης, Ἀνδρέας Μουστοξύδης, Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς, Ἀλέξανδρος Λυκούργος καὶ τὸ τοῦ Σταύρου Βουτυρᾶ «Λεξικόν»², ἀφ' ἑτέρου δὲ πληροφορεῖ τὸν ἐρευνητὴν, ὅτι ὁ Συμαῖος ἐκεῖνος³ ἐτεχνούργησε παντοίους ἀνυπόγραφτους συγγραφεῖς, ὡς οἱ Μελέτιος ὁ Χῖος, Οὐράνιος, Εὐλύρος ὁ Κεφαλλήν, Ἱεροδάμας ὁ Συμαῖος, Θρασυκλῆς ὁ Ρόδιος, Κλέανδρος ὁ Λακεδαιμόνιος, Φόρβας ὁ Κερκυραῖος καὶ ἄλλοι πολλοί⁴.

Δεύτερον, τὸ 1908, ἐν τῇ μελέτῃ του «Ἑλληνες ζωγράφοι πρὸ τῆς ἀλώσεως»⁵, ἀφοῦ παραθέσει τὰ κατὰ τοὺς πραγματικὸς καὶ γνωστοὺς αὐτῷ πρὸ

¹ Βλ. Νέος Ἑλληνομνήμων, 4, 1907, 246 - 253.

² Ὅτι τὸ λῆμμα Σιμωνίδης ἐν τῷ «Λεξικῷ» τοῦ Βουτυρᾶ ἔγραψεν ὁ συμπολίτης τοῦ πλαστογράφου Χαβιαρᾶς, λέγει καὶ ὁ Ν. Σ. Φιριππίδης, Σιμωνίδεια (Ἑκκλησιαστικὸς Φῶρος, 30, 1931, 567 - 583).

³ Ὁ Σιμωνίδης ἐγεννήθη τὸ 1820 ἐν Σύμῃ τῇ νήσῳ καὶ ἀπέθανε τὸ 1867 ἐν Αἰγύπτῳ.

⁴ Ἐνθ' ἀν., 249 - 250.

⁵ Βλ. Νέος Ἑλληνομνήμων, 5, 1908, 270 - 289.

τῆς πτώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ζωγράφους, ἀναφέρει καὶ τὴν ὑπαρξίν σημειώσεως¹, εὐρισκομένης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1 κώδικι τῆς ἀγιορειτικῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου καὶ περιεχούσης ἀναγραφὴν ἄλλων ἀγιογράφων καὶ ψηφογράφων, ἀκμασάντων μεταξὺ τῶν ἐτῶν 830 καὶ 1387, τῶν Καλλιστράτου, Νικάνδρου καὶ Ἀπόλλωνος ἀδελφῶν Ὀλυνθίων, Βαρθολομαίου καὶ Ἰωαννικίου Ροδίων ἀδελφῶν, Νικάνδρου, Παύλου, Ἰωαννικίου καὶ Μελχισεδέκ τοῦ Συμαίου². «Ἄλλ' ἢ σημειώσις αὕτη», λέγει ὁ Λάμπρος³, «εἶνε ὑποβολιμαία καὶ ἀναμφιλέκτως κατασκευάσμα τοῦ περιβοήτου Σιμωνίδου⁴. Ἐνθυμίζουσι δὲ ταῦτα τὴν πολυθρύλητον Ἀπολλωνίδα σχολὴν τῆς ἀγιογραφίας ἐν Σύμῃ τὴν πλασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Σιμωνίδου.» Λέγει δ' ἐν συνεχείᾳ, ὅτι ὁ πλαστογράφος ἐδημιούργησε προσέτι Σωκρατίσκον καὶ Εὐάγειον τοὺς Κεδραίους, ζωγράφους τοῦ 453, Φίλιππον τὸν Ἐρουναῖον, τοῦ 670, Πανσέληνον Καλλιστράτου τὸν Συμαῖον καί, παραπέμπων εἰς αὐτὸν ἐκείνον⁵, ἀναφέρει τὴν ὑπὸ τοῦ Σιμωνίδου καταρτισθεῖσαν γενεαλογίαν πέντε ὄλων ζωγράφων Πανσελήνων ἐκ τῆς πατρίδος του Σύμης!

Τρίτον, τὸ 1910, ἐν τῷ «Καταλόγῳ τῶν κωδίκων τῶν ἐν Ἀθήναις βιβλιοθηκῶν πλὴν τῆς Ἐθνικῆς, Β', Κώδικες τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας», παρέχει τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν τοῦ ἐκ φύλλων 11 καὶ ὑπ' ἀριθ. 110 χαρτοῦ χειρογράφου τοῦ ἐθ' αἰῶνος: «Κανὼν τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα. Ἡτοι τῆς λαμπροφύρου ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ποίημα ὄντα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Χεῖρ Κωνσταντίνου Σιμωνίδου. 1841»⁶.

Τέταρτον δέ, τὸ 1915, διορθῶν βιβλιογραφικὸν σημείωμα κώδικος τῶν «Περσῶν» τοῦ Αἰσχύλου, εὐρεθέντος ἐν Καίρῳ καὶ ἀναγνωρισθέντος ὡς ὑπὸ τοῦ Σιμωνίδου πλαστογραφηθέντος, οὐχὶ δὲ γεγραμμένου τὸ 570, καθ' ἃ

¹ Αὐτῆς ἐκείνης περὶ ἧς καὶ ὁ Κεραμεὺς ὡς ἀνωτέρω.

² Παρατηρητέον ἐνταῦθα τὸ ἐξῆς: ὁ δεῦτερος Νικάνδρος, διάφορος τοῦ Ὀλυνθίου, ὡς καὶ ὁ δεῦτερος Ἰωαννίκιος, διάφορος τοῦ Ροδίου, βεβαίως ἐτεχνουργήσαν ἐπίτηδες ὁμώνυμοι τῶν πρώτων, ἵνα, καὶ προκατελιημμένος ἂν ἦτο τις, ὁπωσδήποτε παρασυρθῆ καὶ πιστεῖται. Διατί νὰ μὴ πλάσῃ ὁ Σιμωνίδης δύο ἀκόμη ὀνόματα ἢ διατί νὰ μὴ καταρτίσῃ βραχύτερον τὸν κατάλογον; Ὅποια περίσσεια δαιμονίας φαντασίας!

³ Ἐνθ' ἀν., 288.

⁴ Ἐνταῦθα, δι' ἀριθμητικοῦ δείκτου, παραπεμπόμεθα εἰς ἄρθρον τοῦ Ραγκαβῆ, [Σιμωνίδου χειρόγραφα], δημοσιευθὲν ἐν τῇ Πανδώρα τοῦ 1851, ὡς καὶ εἰς βιβλίον αὐτοῦ τοῦ Σιμωνίδου, Const. Simonides, Fac-similes of certain portions of the Gospel of St. Matthew, and of the Epistles of St. James and Jude, written on papyrus in the first century, ἐκδοθὲν ἐν Λονδίῳ τὸ 1861.

⁵ Κ. Σιμωνίδου, Ἐκκλησιαστικαὶ [γρ. Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων θεολογικαὶ] συγγραφαὶ [γρ. γραφαὶ] τέσσαρες, ἐν Λονδίῳ 1858 [ἐξῶφ. 1859], σ. 113-114.

⁶ Βλ. Νέος Ἑλληνομνήμων, 7, 1910, 469.

παρασυρθέντες ἐπίστευσαν οἱ Ritschl καὶ Gardthausen, χαρακτηρίζει πρωτοφανῆ τὴν διὰ γραμμάτων τοῦ μικρογραμμάτου ρυθμοῦ γραφὴν τοῦ σημειώματος εἰς τόσον παλαιὰν ἐποχὴν, ἀποκαλεῖ δὲ τὸν γράσαντα θρασὺν πλαστογράφον¹.

Οὐδεμίαν τῶν ὡς ἄνω εὐκαιριῶν ἐξεμεταλλεύθη ὁ Λάμπρος, ἵνα ζῶν ἀπαντήσῃ τῷ Κεραμεῖ.

Ἐν δὲ τῷ καταλόγῳ τῶν καταλοίπων του, τῷ δημοσιευθέντι τὸ 1920², βλέπομεν ὡς ἑξῆς περιγραφόμενον τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Σιμωνίδεια» κατάλοιπον ΞΘ' :

«Σιμωνίδεια, σημειώσεις περὶ Κ. Σιμωνίδου καὶ τῶν νοθειῶν του. Ἀντίγρ. ἐκ τῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλ. ὑποβληθεισῶν σχετικῶν ἐκθέσεων (σ. 16 4ον) καὶ 7 ἔντυπα φυλλάδια σχετικά, ὧν ἓν φέρον καὶ ἀφιέρωσιν τοῦ Σιμ. πρὸς τὸν Π. Λάμπρον. Τὸ συνειλεγμένον ὄλικόν εἶναι σημαντικόν καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σπουδαία βάση διὰ μελέτην περὶ τοῦ διαβοήτου νοθευτοῦ.»

Ὅτε δὲ τὸ 1923 περιέγραψεν ὁ μακαρίτης Κ. Ι. Δουβουνιώτης λεπτομερῶς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ΞΘ' κατάλοιπον³, ἐξέδωκε δὲ καὶ τινα τούτου μέρη⁴, καὶ δὴ τὴν ἀρχὴν εἰδικῆς περὶ Σιμωνίδου διατριβῆς, προέταξε τῆς ἐκδόσεως τὰ ἑξῆς :

«Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι ὁ Λάμπρος προϋτίθετο νὰ γράψῃ περὶ τοῦ Σιμωνίδου καὶ πρὸς τοῦτο εἶχε συναθροίσει ὄλικόν, εἶχε δὲ ἀρχίσει καὶ τὴν συγγραφὴν τῆς περὶ τοῦ Σιμωνίδου διατριβῆς, τὴν ὁποῖαν ὁμως, ἄγνωστον διατί, δὲν ἐπεράτωσεν.»

Λυπηρὸν εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἐπεράτωσε τὴν διατριβὴν ἐκείνην ὁ Λάμπρος, ἐν ἧ κατά πᾶσαν πιθανότητα θὰ ἐγένετο καὶ μνεῖα τῶν σχολίων τοῦ Κεραμεῶς — ἀλλὰ τί θὰ προσήγετο πρὸς ἀναίρεσίν των⁵ :

¹ Βλ. Νέος Ἑλληνομνήμων, 12, 1915, 123.

² Γ. Χαριτάκη, Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου τὰ μετὰ θάνατον εὑρεθέντα, IV, Ὕλη παλαιογραφικῶν μελετῶν (Νέος Ἑλληνομνήμων, 14, τεύχη Β' - Δ', 1920, 226).

³ Βλ. Νέος Ἑλληνομνήμων, 17, 1923, 40 - 44.

⁴ Ἐνθ' ἄν., 44 - 52.

⁵ Ὅσα δ' ὁ J. B. Falier-Papadopoulos, ἐν τῇ μελέτῃ Phrantzès est-il réellement l'auteur de la grande chronique qui porte son nom? (Bulletin de l'Institut Archéologique Bulgare, IX, 1935, 178 καὶ 183) καὶ τοῖς προλεγομένοις του τῆς ἐκδόσεως τοῦ Φραντζῆ (Lipsiæ MCMXXXV), λέγει περὶ Μελισσηγῶν, καὶ δὴ τοῦ Νικηφόρου Παροναξίας ὡς συμπληρωτοῦ τοῦ σκαλαθύρματος «Εἰς τὸ ἀγλαότιμον γένος...», ἀνέκδοτον ἐπίσης αὐτὸ θεωρῶν, ἀνάγκη νέας ἴσως νὰ τύχῃσι βασάνου.

Ὁ Λάμπρος, ὡς εἶδομεν, παραπέμπει τὸ 1907 καὶ αὐτὸς εἰς τὸ «Λεξικὸν» τοῦ Βουτυρά¹. Συνεπῶς ἔλαβε γνῶσιν ἀπ' εὐθείας τῶν ὑπὸ τοῦ Κερραμέως σημειουμένων. Ἀλλὰ καὶ τῶν 7 τοῦ καταλοίπου ΞΘ' φυλλαδίων ἔν, βιβλίον αὐτὸ τοῦ Σιμωνίδου παρὰ τῷ Λάμπρῳ, περιέχει κατάλογον τῶν αὐτοτελῶς ὑπ' ἐκείνου τυπωμένων ἔργων². Ἄρα λοιπὸν ἔλαβεν ὁ Λάμπρος ὁπωσδήποτε γνῶσιν τοῦ πράγματος.

Ἐπὶ πόσον ὄμως ἀκόμη χρόνον θὰ καταθλίβῃ τὴν ἔρευναν ἡ βαρεῖα σκιὰ τοῦ μεγαλοφυοῦς καὶ τραγικοῦ πλαστογράφου;

I. T. ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ

¹ Παραπέμπει δ' εἰς αὐτὸ καὶ ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Δυοβουνιώτου ἐκδοθέντι ἀποσπάσματι τῆς εἰδικῆς περὶ Σιμωνίδου διατριβῆς του, ἐνθ' ἄν., 51.

² K. Simonides, The Periplus of Hannon King of the Karchedoniens concerning the Lybian parts of the earth beyond the pillars of Herakles, which he dedicated to Kronos the greatest god and to all the gods dwelling with Him. London 1864, σσ. 70. Ἐν σ. ι': *Works by Dr. K. Simonides.*